

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
1 april 2009	28286-278/	DL. 2009/1121	3 juni 2009
onderwerp	2009D17297	doorkiesnummer	bijlagen
Bedwelming varkens met koolstofdioxide in andere lidstaten			1

_____ Geachte Voorzitter,

Met deze brief wil ik u informeren over de wijze waarop slachthuizen in andere lidstaten gebruik maken van koolstofdioxide voor het bedwelmen van varkens. Daarmee voldoe ik aan uw verzoek, dat u mij heeft gedaan middels uw brief van 8 april jl.

Nadere informatie omtrent hoe Europese slachthuizen gebruik maken van koolstofdioxide voor het bedwelmen van varkens volgt uit een studie die de Commissie in 2006 heeft laten uitvoeren. Deze studie is uitgevoerd ter voorbereiding van de herziening van de Europese wetgeving voor de bescherming van dieren bij het doden en is te vinden op de website van de Europese Commissie:
http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/slaughter/background_of_proposal_en.htm

De studie heeft de economische, sociale en milieukundige consequenties van de bedwelmingpraktijken in de slachthuizen in beeld gebracht. De resultaten van de studie geven een uitgebreid en gedetailleerd overzicht van de gebruikte bedwelmingmethoden in diverse Europese slachthuizen. In het kader van deze studie zijn diverse vragenlijsten uitgezet bij de slachthuizen, waarbij tevens is gevraagd naar de wijze waarop slachthuizen gebruik maken van koolstofdioxide bij het bedwelmen van varkens. In bijlage 1 bij deze brief treft u een overzicht aan van de respons van Europese slachthuizen op de vraag welke gasconcentratie het slachthuis gebruikt, de duur van blootstelling en hoeveel varkens hieraan tegelijkertijd worden blootgesteld. Uit dit overzicht blijkt dat deze slachthuizen koolstofdioxide concentraties gebruiken van meer dan 85%. Het aantal varkens dat hieraan wordt blootgesteld en de duur van blootstelling verschilt per slachthuis.

In Nederland maken drie slachthuizen gebruik van koolstofdioxide voor het bedwelmen van varkens. Deze slachthuizen hebben aangegeven dat in de bedwelmingruimte de concentratie van koolstofdioxide meer dan 85% bedraagt. Van het resterende gedeelte is de samenstelling van de gassen over het algemeen als volgt: 21% zuurstof, 78% stikstofgas en circa 1% andere gassen. De duur van blootstelling van de varkens aan het gasmengsel varieert tussen 70 tot 150 seconden. Per keer worden 7 tot 9 varkens blootgesteld aan het gasmengsel.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
3 juni 2009	DL. 2009/1121	2

Tot slot wil ik u informeren over wat het Europese herzieningsvoorstel voor de bescherming van dieren bij het doden op dit aspect voorschrijft. In het voorstel voor de verordening, zoals dat nu wordt besproken in het Raadstraject, is opgenomen dat de slachthuizen bij het bedwelmen van varkens een concentratie van minstens 80% koolstofdioxide moet aanhouden. Daarnaast moet elk slachthuis een aantal parameters definiëren in zijn bedrijfseigen borgingssysteem: koolstofdioxide concentratie, duur van blootstelling, tijd tussen bedwelmen en aansnijden. Deze parameters dienen een effectieve bedwelming te garanderen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Bijlage 1. Overzicht van de toepassing van koolstofdioxide bedwelming bij varkens door een aantal Europese slachthuizen.

Bron: Food Chain Evaluation Consortium (FCEC) - Civic Consulting - Agra CEAS Consulting - Bureau van Dijk - Arcadia International ; Study on the stunning/killing practices in slaughterhouses and their economic, social and environmental consequences, Final Report, Part I: Red Meat ; Annex 6, chapter VI, table 27 ; 25/06/2007

SURVEY OF RED MEAT SLAUGHTERHOUSE OPERATORS

VI. SLAUGHTER OPERATION (PIGS)

27. If using gas stunning technology:

Which gas concentrations do you use, for how long, and for how many pigs?

Adult pigs (up to 150 kg LW)

	Country	% CO₂	% N₂	% Argon	% O₂	Average length of exposure (sec)	Number of pigs exposed at the same time
Response 1 (initial step)	Norway	91	0	0	0	135	2-5
(second step)	Norway	90	7.8		2.09	145	2-5
Response 2 (initial step)	Austria	90			10	100	1
Response 3 (initial step)	Spain	88					1-3
Response 4 (initial step)	Spain	85				120	6
(second step)	Spain	85				120	6
Response 5 (initial step)	Spain	90				10	2

Study on stunning/killing practices in slaughterhouses: Final Report - Part I: Red meat
DG SANCO Evaluation Framework Contract Lot 3 (Food Chain)

Response 6 (initial step)	Sweden	> 90				148	4
Response 7 (initial step)	Sweden	94				230	5
Response 8 (initial step)	Ireland	92				40	5
Response 9 (initial step)	Austria	90				90	2
Response 10 (initial step)	Germany	92				60	2
Response 11 (initial step)	Germany	80-85				100	3-4
Response 12 (initial step)	Germany	84					
Response 13 (initial step)	Spain	85				40	3
Response 14 (initial step)	n.a.						
Response 15 (initial step)	Denmark	85					5-8
(second step)	Denmark	90				> 140	5-8

Study on stunning/killing practices in slaughterhouses: Final Report - Part I: Red meat
DG SANCO Evaluation Framework Contract Lot 3 (Food Chain)

Adult pigs (more than 150 kg LW)

	Country	% CO ₂	% N ₂	% Argon	% O ₂	Average length of exposure (sec)	Number of pigs exposed at the same time
Response 1 (initial step)	Norway	91				135	1-3
(second step)	Norway	90	7.8		2.09	145	1-3
Response 2 (initial step)	Italy	85-90				50-80	10
Response 3 (initial step)	Sweden	> 90				148	4
Response 4 (initial step)	Sweden	94				230	1
Response 5 (initial step)	Ireland	92				40	2
Response 6 (initial step)	Austria	90				100	1
Response 7 (initial step)	Germany	92				60	1
Response 8 (initial step)	Spain	85				40	2
Response 9 (initial step)	n.a.						
Response 10 (initial step)	Denmark	85					1

Study on stunning/killing practices in slaughterhouses: Final Report - Part I: Red meat
DG SANCO Evaluation Framework Contract Lot 3 (Food Chain)

step)							
(second step)	Denmark	90				> 140	1